

• Jesienna strategia na koronawirusa

str. 3

Czas Wielkopolski

30 września 2020 r. | nr 1/2020 | Bezpłatny Informator Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu | Egz. 40 tys.

str. 5

526 mln zł
Jak wydadzą je
samorządowcy?

Aplikacja
do walki z
COVID-19

str. 2

Czy można
samodzielnie
produkować prąd?

str. 6

• Pierwsza ekologiczna pływalnia w Polsce

str. 12

• ASF w Wielkopolsce. Czy da się ustrzec przed wirusem?

str. 9

• Nowe mosty mają powstać na Noteci i Warcie

str. 7

KPRM

Bralin
rolniczym
sercem Polski

Wielkopolska była gospodarzem Ogólnopolskiego Święta „Wdzięczni Polskiej Wsi”. Przy Sanktuarium Maryjnym na Pólku pod Bralinem spotkali się rolnicy, przedstawiciele kół gospodyń wiejskich, rodziny i samorządowcy. Inicjatorem uroczystości był premier Mateusz Morawiecki.

str. 6-7

Szanowni Czytelnicy,
oddajemy w Wasze ręce nowy tytuł prasowy pod szyldem „Czas Wielkopolski”. Informator będzie ukazywał się co kwartał. Na łamach tytułu znajdziecie Państwo treści związane z ważnymi dla Wielkopolan sprawami, m.in. sytuacją epidemiczną, funkcjonowaniem programów rządowych na terenie województwa, informacjami lokalnymi, rolnictwem, edukacją czy kulturą i historią.

Jesteśmy otwarci na współpracę, wspierając cenne społecznie inicjatywy i wydarzenia. Liczymy, że treści zawarte na łamach „Czasu Wielkopolski” spotkają się z Państwa aprobatą. Zachęcamy do sięgania po kolejne numery nowego bezpłatnego tytułu na wielkopolskim rynku prasowym.

**Zespół redakcyjny
„Czasu Wielkopolski”**

Aplikacja pomoże w walce z COVID-19

ProteGo Safe to aplikacja monitorująca naszą aktywność w kontaktach z innymi osobami. Każde spotkanie z użytkownikiem aplikacji dłuższe niż 15 minut i w odległości 2 m jest odnotowywane. Taki mechanizm umożliwia szybszą reakcję dla osób potencjalnie zagrożonych COVID-19.

Aplikacja co pewien czas pokazuje raport z monitorowanego ryzyka zakażenia. To szczególnie przydatna funkcja dla osób aktywnych towarzysko i zawodowo. Aplikacja automatycznie zbiera informacje, dzięki którym dowiemy się, czy wykryto zakażenie u osób, z którymi mieliśmy kontakt. „Dziennik” wbudowany w aplikację pozwala na bieżąco weryfikować, czy i w jakiej grupie ryzyka za-

kazania jesteśmy. Możliwe jest również przeprowadzenie testu oceny ryzyka zakażenia na podstawie podanych przez użytkownika informacji. Funkcja ta została przygotowana zgodnie z wytycznymi Światowej Organizacji Zdrowia (WHO). Jest to także kompendium wiedzy o COVID-19, zawierające najczęściej zadawane pytania na temat samej choroby oraz procedury jak powinniśmy postępować w przypadku wątpliwości lub wystąpienia niepokojących symptomów. Korzystanie z aplikacji jest bezpieczne. Wszystkie informacje są anonimowe, odpowiednio szyfrowane, przechowywane jedynie w pamięci urządzenia przez okres 2 tygodni. Bezpłatna aplikacja jest dostępna dla urządzeń z systemem Android oraz iOS.

ap

Jak działa aplikacja?

Jeśli na COVID-19 zachoruje użytkownik aplikacji, z którym Twój telefon miał kontakt dłużej niż 15 minut w odległości ok 2 m,

aplikacja Stop Covid poinformuje Cię o kontakcie z osobą zakażoną i podpowie, co robić.

**STOP
COVID**
ProteGO Safe

www.gov.pl/koronawirus

Rządowa strona poświęcona walce z pandemią koronawirusa to oficjalne komunikaty potwierdzone przez Ministerstwo Zdrowia lub Główny Inspektorat Sanitarny, a opracowane na podstawie danych Europejskiego Centrum ds. Zapobiegania i Kontroli Chorób oraz Światowej Organizacji Zdrowia.

Skąd czerpać sprawdzone informacje na temat aktualnie obowiązujących obostrzeń związanych z koronawirusem? Z pomocą przychodzi rządowy serwis www.gov.pl/koronawirus, zawierający pakiet informacji o kluczowych zasadach bezpieczeństwa i najważniejszych procedurach.

Serwis zawiera odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania, listę szpitali zakaźnych w Polsce oraz wykaz przydatnych w czasie pandemii aplikacji mobilnych. Zaglądając na stronę, dowiemy się, jak postąpić, kiedy podejrzewamy zachorowanie u siebie lub u kogoś z naszych bliskich. Poznamy podstawowe zasady chroniące nas i innych przed zachorowaniem. Na podstronie „Wykaz zarażeń” rządowy serwis udostępni interaktywną mapę i tabelę zachorowań w odniesieniu do Polski i świata. Dane prezentowane są z podziałem na województwa. W czytelny sposób sprawdzimy najbardziej aktualne informacje o liczbie osób zakażonych, przypadkach śmiertelnych i liczbie osób wyleczonych. Na tej samej podstronie znajdziemy informacje o obszarach z nowymi zasadami bezpieczeństwa – powiatach włączonych do stref czerwonej i żółtej, w których ograniczenia dotyczą między innymi organizacji wesel, targów i kongresów, funkcjonowania sanatoriów i gastronomii oraz noszenia maseczek. Usługa www.gov.pl/koronawirus pozwala także na bezpośrednie połączenie z bezpłat-

Rzetelnie o koronawirusie

ną całodobową infolinią informacyjną prowadzoną przez Narodowy Fundusz Zdrowia. Prezentuje treści dla uczniów, rodziców dzieci szkolnych, seniorów, przedsiębiorców czy osób podróżujących. Jeżeli my lub ktoś z naszego otoczenia potrzebuje pilnego wsparcia w związku z odbywaną kwarantanną, w zakładce „Pomoc dla potrzebujących” – wpisując kod pocztowy miejscowości – znajdziemy kontakt do właściwego miejscowo ośrodka pomocy społecznej.

jm

Ważne dla Wielkopolan

Informacje o sytuacji w regionie publikowane są na oficjalnej stronie internetowej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu – www.poznan.uw.gov.pl.

Na podstronie „Koronawirus” uruchomiono bazę kontaktów telefonicznych do

powiatowych stacji sanitarno-epidemiologicznych. O bieżącej sytuacji sanitarno-epidemiologicznej w województwie dowiemy się również z oficjalnych kont urzędu w mediach społecznościowych, a także z witryny Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Poznaniu – www.wsse-poznan.pl.

Jesienna strategia na koronawirusa

Zmiana filozofii walki z pandemią koronawirusa, którą zapowiedział minister zdrowia Adam Niedzielski, sprawiła, że konieczne stało się przeorganizowanie systemu ochrony zdrowia. Główna zmiana polegała na odejściu od szpitali jednoprotokolowych i zaangażowaniu w leczenie i zwalczanie COVID-19 kolejnych elementów systemu: szpitali powiatowych i lekarzy rodzinnych.

W Wielkopolsce od 15 września wszystkie zaangażowane podmioty medyczne są gotowe na nowe wyzwania. Zgodnie z poleceniami wojewody wielkopolskiego Łukasza Mikołajczyka, w 43 szpitalach I poziomu przyjmowani będą pacjenci z podejrzeniem COVID-19, którzy na przygotowanych łóżkach obserwacyjnych mogą czekać na wynik testu w kierunku koronawirusa. Na I poziomie znalazły się głównie szpitale powiatowe, ale też kliniczne i marszałkowskie, w których zabezpieczono 115 łóżek.

– Wyznaczone szpitale oraz liczba łóżek w obecnej sytuacji w pełni zabezpieczają potrzeby Wielkopolski, cały czas będziemy monitorować sytuację i reagować, jeśli pojawi się taka konieczność – mówi Łukasz Mikołajczyk. – Decyzje dotyczące liczby miejsc dla pacjentów zakażonych i z podejrzeniem COVID-19 podejmuje we współpracy z konsultantami wojewódzkimi oraz dyrekcją oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia.

Pacjenci, u których zostanie wykryte zaka-

żenie koronawirusem w szpitalu I poziomu, a którzy będą wymagali leczenia szpitalnego, trafią do placówek II poziomu. To szpitale z oddziałami zakaźnymi przygotowane na leczenie pacjentów z COVID-19. W Wielkopolsce mamy pięć takich szpitali, w których dla pacjentów

z COVID-19 zabezpieczono 435 łóżek, w tym 48 łóżka intensywnej terapii z kardiomonitorem oraz możliwością prowadzenia tlenoterapii i wentylacji mechanicznej.

– Szpitale II poziomu dla dorosłych w Wielkopolsce to przede wszystkim Szpital Miejski

im. J. Strusia w Poznaniu, a także szpitale w Koninie i Kaliszu – tłumaczy Agnieszka Pachciarz, dyrektor Wielkopolskiego Oddziału Wojewódzkiego Narodowego Funduszu Zdrowia. – Potrzeby dzieci w tym zakresie zabezpieczają dwie poznańskie placówki: Szpital Kliniczny im. Jonschera UMP oraz Specjalistyczny ZOZ Nad Matką i Dzieckiem w Poznaniu. W Wielkopolsce mamy taką sytuację, że Szpital Miejski im. J. Strusia w Poznaniu pełni podwójną rolę: jest szpitalem zarówno II, jak i III poziomu – dodaje.

W całej Polsce szpitale III poziomu wyznaczono 10, wśród nich jest Szpital Miejski im. Strusia w Poznaniu. Są tam kierowani pacjenci z rozpoznaniem COVID-19 i jednocześnie wymagający specjalistycznego leczenia na jednym z oddziałów placówki. To miejsce dla pacjentów z urazami, zawałami, udarami, dla osób potrzebujących interwencji okulistycznej, kardiologicznej, urologicznej czy chirurgicznej, a jednocześnie zakażonych koronawirusem. W ramach zawartego porozumienia, pacjentki zakażone koronawirusem, ciężarne i potrzebujące leczenia ginekologicznego, trafią do Ginekologiczno-Położniczego Szpitala Klinicznego UMP przy ul. Polnej w Poznaniu.

Zgodnie z ministerialnymi wytycznymi, szpitale III poziomu, przestrzegając odpowiednich zasad sanitarno-epidemiologicznych, mogą również przyjmować pacjentów, u których nie stwierdzono zakażenia koronawirusem.

NFZ/WUW

Są środki na tomograf w Turku

Środki z rezerwy celowej premiera trafiły do powiatu tureckiego. To kwota 800 tys. zł na zakup tomografu dla SP ZOZ w Turku. Łączny koszt sprzętu wraz z adaptacją pomieszczeń na potrzeby pracowni komputerowej pochłonie ponad 2,7 mln zł. Środki na poprawę warunków leczenia w szpitalu w Turku pochodzą – prócz rezerwy celowej premiera – ze wsparcia gmin i powiatu, które przekazują na ten cel 1,9 mln zł. – Nasz szpital jest chyba jedynym w Wielkopolsce, który tego sprzętu nie posiadał. Mam nadzieję, że zakup tomografu komputerowego oraz przygotowanie pracowni to pierwsza, ale nie ostatnia wspólna inicjatywa samorządów z powiatu tureckiego – mówi starosta Dariusz Kałużny.

WUW

Jak się chronić przed wirusem?

Czas epidemii koronawirusa zmusza nas do stosowania podstawowych zasad ochrony osobistej. Służy temu utrzymywanie dystansu społecznego, czyli minimalnej odległości 1,5 metra i noszenie maseczek w przypadku, kiedy dystans ten nie może zostać zachowany. Oprócz zakrywania ust i nosa za pomocą maseczek, przyłbic, chust, kluczową kwestią jest przestrzeganie obowiązku częstego i dokładnego mycia rąk i dezynfekcji.

Bezpieczeństwo w zakładach pracy

Dobłą praktyką jest wprowadzanie pracy zmianowej, przesunięcie godzin jej rozpoczęcia i zakończenia, a także dostosowanie harmonogramu przerw śniadaniowych. Jeśli jest to możliwe, warto korzystać z pracy zdalnej bądź środków komunikacji zdalnej do wszelkich spotkań służbowych. Kluczowe jest przestrzeganie przez pracowników zasad bezpieczeństwa wprowadzonych przez firmę.

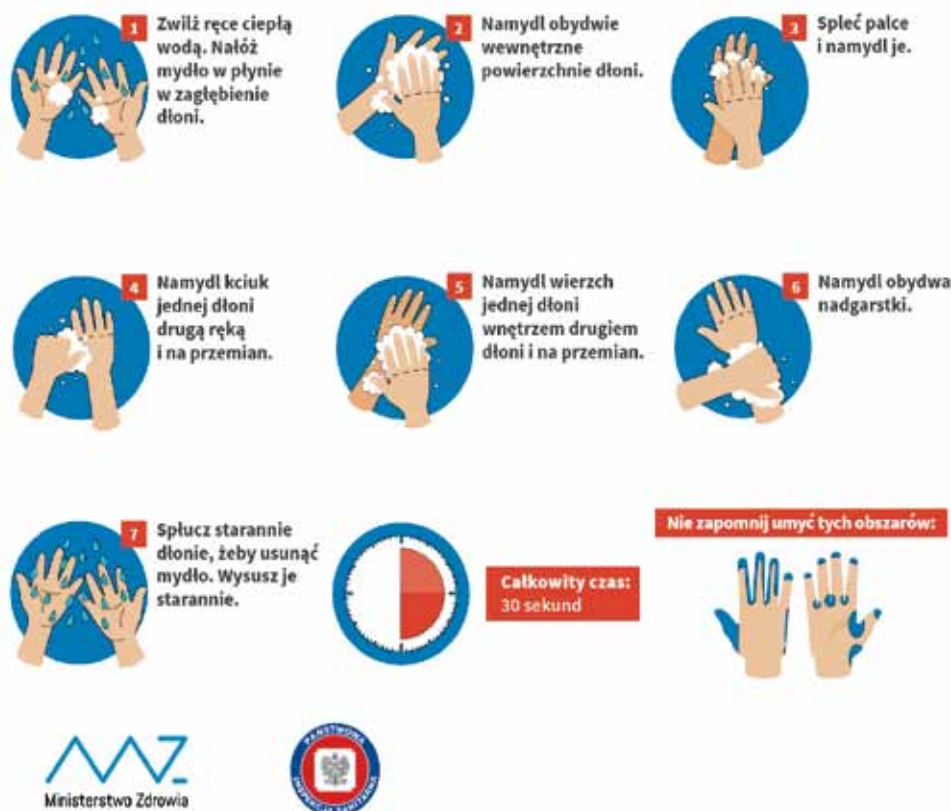
Jak chronić się w szkole?

W szkołach, oprócz płynów do dezynfekcji, zabezpieczeniem jest korzystanie tylko z własnych przyborów szkolnych i podręczników, wietrzenie sal lekcyjnych i korytarzy w miarę możliwości po każdych zajęciach oraz jak najczęstsze przebywanie na świeżym powietrzu. Z kolei na zajęciach wychowania fizycznego ważne jest ograniczenie gier kontaktowych. W przypadku potwierdzonego zakażenia COVID-19 na terenie szkoły należy stosować się do zaleceń państwowego powiatowego inspektora sanitarnego.

Duże imprezy

Prowadzenie działalności związanej z imprezami takimi jak m.in. kongresy, konfe-

JAK SKUTECZNIE MYĆ RĘCE?

rencje jest dopuszczalne pod warunkiem realizowania przez uczestników obowiązku zakrywania ust i nosa, a także udostępnienia nie więcej niż połowy liczby miejsc.

Organizatorzy tego typu wydarzeń powinni zapewnić, aby na jednego uczestnika przypadało 2,5 mkw. powierzchni.

ts

12 miliardów dla wielkopolskich rodzin

Ponad 12 miliardów złotych od początku uruchomienia programu „Rodzina 500+” trafiło do wielkopolskich rodzin. Wielkopolska lokuje się na trzecim miejscu w Polsce pod względem województw, do których kierowane są największe środki, po województwach mazowieckim i śląskim.

Rozszerzona formuła programu, w której świadczenie wychowawcze przysługuje na wszystkie dzieci bez względu na dochód rodziny, obowiązuje od lipca 2019 roku. W całej Polsce do świadczenia uprawnionych jest 6,5 mln dzieci. W województwie wielkopolskim świadczenie 500+ trafia co miesiąc do ponad 650 tysięcy młodych Wielkopolan. Program wszedł w życie 1 kwietnia 2016 roku.

ac

RODZINA 500+

12 MLD DLA WIELKOPOLSKICH RODZIN

PONAD 12 MLD ZŁOTYCH OD POCZĄTKU URUCHOMIENIA PROGRAMU „RODZINA 500+” TRAFIŁO DO WIELKOPOLSKICH RODZIN.

WOJEWÓDZTWO WIELKOPOLSKIE LOKUJE SIĘ NA TRZECIM MIEJSCU W POLSCE POD WZGLĘDEM WOJEWÓDZTÓW, DO KTÓRYCH KIEROWANE SĄ NAJWIĘKSZE ŚRODKI, PO WOJEWÓDZTWACH MAZOWIECKIM I ŚLĄSKIM.

PROGRAM, KTÓRY WSZEDŁ W ŻYCIE 1 KWIEŚNIA 2016 R., PRZYSŁUGUJE SIĘ DO ZNACZĄCEJ POPRAWY SYTUACJI MATERIALNEJ W WIELU POLSKICH RODZINACH I STANOWI FILAR POLITYKI PRORODZINNEJ RZĄDU.

W CAŁEJ POLSCE DO ŚWIADCZENIA UPRAWNIONYCH JEST 6,5 MLN DZIECI.

W WOJEWÓDZTWIE WIELKOPOLSKIM ŚWIADCZENIE 500+ TRAFIA CO MIESIĄC DO PONAD 650 TYS. MŁODYCH WIELKOPOLAN.

Masz troje dzieci lub więcej? Wsparciem Karta Dużej Rodziny

Ogólnopolska Karta Dużej Rodziny przewiduje system zniżek dla rodzin 3+ zarówno w instytucjach publicznych, jak i na usługi oferowane przez podmioty prywatne. Pozwala to na obniżanie miesięcznych kosztów oraz umożliwia dużym rodzinom aktywne spędzanie czasu.

Co oferuje Karta Dużej Rodziny?

Tańsze bilety na wydarzenia kulturalne, wystawy, muzea, przejazdy komunikacją publiczną, a nawet wakacje – na to mogą liczyć rodziny wielodzietne dzięki Karcie Dużej Rodziny. Liczba instytucji i firm, które oferują zniżki rodzinom systematycznie się powiększa. Wszystkie miejsca, w których dostępne są zniżki, opatrzone są logo „Tu honorujemy Kartę Dużej Rodziny”.

Gdzie złożyć wniosek?

Karta jest przyznawana niezależnie od dochodu w rodzinie. Aby otrzymać Kartę Dużej Rodziny, należy złożyć wniosek w gminie odpowiadającej miejscu swojego zamieszkania. Wniosek można również złożyć elektronicznie, za pośrednictwem Platformy Informacyjno-Usługowej Emp@tia (empatia.mpip.gov.pl).

Ile kosztuje wydanie KDR?

Wydanie Karty Dużej Rodziny jest bezpłatne. Duplikat wydawany w przypadku zgubienia bądź kradzieży kosztuje 9,56 zł.

Komu przysługuje Karta Dużej Rodziny?

– Prawo do posiadania karty przysługuje rodzicom oraz małżonkom rodziców, którzy mają lub mieli na utrzymaniu łącznie co najmniej troje dzieci. Przysługuje także dzieciom w wieku do 18. roku życia lub do 25. roku życia uczących się w szkole albo studiujących, a także bez ograniczeń wiekowych w przypadku dzieci legitymujących się orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności – wyjaśnia wicewojewoda wielkopolski Aneta Niestrawska.

Od 1 stycznia 2018 r. Karta Dużej Rodziny jest dostępna w dwóch formach: tradycyjnej (tj. plastikowej) i elektronicznej (tj. na urządzeniach mobilnych).

ac

450 milionów na żłobki i kluby dziecięce

Już co czwarty maluch objęty jest opieką żłobkową, a dzięki programowi „Maluch+” w kolejnych latach wskaźnik ten będzie rósł. Dzisiaj w całym kraju funkcjonuje ponad 6,4 tys. żłobków i klubów dziecięcych oferujących blisko 192 tys. miejsc opieki. To o prawie 100 tys. miejsc więcej niż jeszcze w 2015 r.

była jeszcze większa, by rodzice zarówno w dużych miastach, jak i mniejszych ośrodkach, nie musieli martwić się o opiekę nad swoimi pociechami. Dzięki programowi coraz więcej rodziców może łączyć wychowanie dzieci z pracą zarobkową – mówi minister rodziny, pracy i polityki społecznej Marlena Maląg.

W ramach tegorocznej edycji programu „Maluch+” powstanie 20,5 tys.

nowych miejsc opieki, a blisko 90 tys. już istniejących otrzyma dofinansowanie do dalszego funkcjonowania. W 2021 r., tak jak w tym roku, budżet programu „Maluch+” wyniesie 450 mln zł. W Wielkopolsce w 2020 roku ze środków programu zaplanowano utworzenie blisko 1,7 tys. miejsc opieki, a ponad 8 tys. już funkcjonujących otrzyma dofinansowanie.

Mrpips/ wuw

– Zależy nam, by ta dostępność

Jak produkować prąd?

Do 18 grudnia 2020 roku lub wyczerpania środków można ubiegać się o dotację w ramach tegorocznej edycji programu rządowego „Mój prąd”. Każdy, kto zdecyduje się na założenie instalacji fotowoltaicznej, może sięgnąć po 5 tys. złotych. Warunkiem jest jednak podpisanie umowy kompleksowej z przedsiębiorstwem energetycznym.

Fotowoltaika, nazywana także zieloną energią lub skrótowo PV (od angielskiego przymiotnika PhotoVoltaic), to nic innego jak zamiana energii słonecznej w energię elektryczną.

Jak to działa?

W skład instalacji fotowoltaicznej wchodzi przede wszystkim panele (moduły) oraz inwerter (falownik). Jego zadaniem jest zamiana produkowanego przez panele prądu stałego na przemienny. Dostosowuje on dodatkowo napięcie i częstotliwość prądu do parametrów jakie występują w polskiej sieci elektroenergetycznej. Instalacja jest podłączona do sieci energetycznej i wyposażona w tzw. licznik dwukierunkowy. Niewykorzystana na własne potrzeby energia elektryczna jest oddawana do sieci energetycznej. W razie zwiększonego zapotrzebowania na energię elektryczną możemy ją odebrać

z sieci energetycznej w rocznym okresie rozliczeniowym. W tym celu należy jednak podpisać umowę kompleksową o świadczenie usług dystrybucji i sprzedaży energii elektrycznej. Właściciel takiej instalacji jest nazywany prosumentem – z uwagi na to, że jest jednocześnie i producentem, i konsumentem energii elektrycznej.

Energia na wielkopolskich dachach

Instalacje fotowoltaiczne na dachach budynków biją rekordy popularności. Aktualna moc wszystkich polskich instalacji PV to już ponad 1,83 GW, z czego prosumenci generują aż 1,2 GW. W całym kraju wypłacono już ponad 72 tysiące dofinansowań do ich montażu (stan na 17 września br.). W Wielkopolsce przyznano już 7 846 dofinansowań, a łączna moc instalacji w kW w naszym województwie wyniosła 44 387.

Wnioski składać można tylko drogą elektroniczną. Dofinansowaniem nie zostaną objęte te instalacje, których montaż nastąpił przed 23 lipca 2019 roku, ani te, które są tylko rozszerzeniem dotychczasowej instalacji fotowoltaicznej. Szczegółowe informacje dot. rządowego programu „Mój Prąd” można znaleźć na stronie internetowej mojprad.gov.pl.

ts

Bez PIT dla młodych 155 tys. Wielkopolan korzysta z programu

Osoby, które nie ukończyły 26. roku życia i osiągają przychody z pracy oraz z umów zlecenia zawartych z firmą, są zwolnione z płacenia podatku dochodowego. W Wielkopolsce jest to 155 tys. osób. W skali kraju z ulgi skorzysta łącznie ponad 2 mln młodych pracowników.

Ulgą objęte są przychody z pracy oraz z umów zlecenia do wysokości 85,5 tys.

zł w roku podatkowym. Do tego limitu przychody młodego podatnika są zwolnione z PIT. Zwolnienie obowiązuje niezależnie od liczby umów lub liczby płatników. Dopiero nadwyżka (ponad 85,5 tys. zł) będzie opodatkowana według skali podatkowej. Przepisy weszły w życie 1 sierpnia 2019 roku i mają zastosowanie do przychodów uzyskanych od 1 sierpnia 2019 roku.

ac

526 mln na kontach samorządów Na co je wydadzą?

Na konta wszystkich wielkopolskich samorządów z początkiem września zostały przekazane środki w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Łącznie miasta, gminy i powiaty otrzymały 526 mln zł na realizację inwestycji.

- Wszystkie wielkopolskie jednostki samorządu terytorialnego otrzymały już wypłaty na konta i mogą planować sposób ich wykorzystania. Rządowy Fundusz Inwestycji Lokalnych premiera Mateusza Morawieckiego ma przeciwdziałać skutkom związanym z COVID-19. Dlatego te środki są dedykowane przede wszystkim utrzymaniu dynamiki inwestycyjnej na poziomie lokalnym – informuje biuro prasowe Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu.

W Wielkopolsce z 526 mln zł największe wsparcie trafiło do miasta Poznania – 93,5 mln zł i powiatu poznańskiego – 74,8 mln zł. Wśród wielkopolskich miast Kalisz otrzymał 8,2 mln zł, Leszno 9,9 mln zł, Konin 10,1 mln zł, Września – 12,1 mln zł, Jarocin – 7,6 mln zł, Ostrów Wlkp. – 6,9 mln zł, Piła – 6,5 mln zł, Swarzędz – 6,2 mln zł, Mosina – 6,2 mln zł, Rawicz – 4,8 mln zł, Czerwonak – 4,7 mln zł, Kościan – 4,2 mln zł, Pleszew – 4,2 mln zł, Tarnowo Podgórne – 3,8 mln zł, Kórnik – 3,8 mln zł, Kostrzyn – 3,8 mln zł, Kępno – 3,6 mln zł, Czempin – 3 mln zł, Śrem – 3 mln zł czy Międzybóże – 2,5 mln zł.

Obecnie zakończył się II nabór wniosków w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Samorządy mogły składać projekty, których minimalna wartość to 400 tys. zł.

md

Na co samorządowcy chcą wydać otrzymane pieniądze z Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych?

Krystian Kinastowski,
prezydent Kalisza

Ze środków rządowych planujemy przebudowę takich ulic jak Ogrodowa, Śródmiejska, Hoża, Zdrojowa oraz budowę Raclawickiej, Korczak i boisk przy Szkole Podstawowej nr 17.

Andrzej Wilkoński,
starosta nowotomyski

Pieniądze, które przyznano nam w ramach funduszu, przeznaczymy na realizację projektów drogowych, które od lat czekały na wykonanie prac. Ich przeprowadzenie ze środków własnych powiatu byłoby dla naszego samorządu ogromnym obciążeniem.

Beata Hanyżak,
starosta szamotulski

Środki zamierzamy przeznaczyć na wykonanie kompleksowej termomodernizacji wraz z budową instalacji fotowoltaicznej w budynku administracyjnym, w którym swoją siedzibę mają instytucje: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności oraz Punkt Paspasportowy Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego.

Henryk Zieliński,
burmistrz Mikstatu

W ramach funduszu otrzymaliśmy pół miliona złotych. Te środki zostaną przeznaczone na budowę nowego gminnego ośrodka zdrowia w Mikstacie. Jednocześnie budowa nowego ośrodka zdrowia pozwoli nam rozwiązać problemy lokalowe naszych innych placówek.

Mateusz Wojciechowski,
wójt Ostrowite

Przekazane środki przeznaczymy na zabezpieczenie wkładu własnego inwestycji polegającej na modernizacji oczyszczalni ścieków w miejscowości Gostuń oraz na modernizację dróg gminnych.

Grzegorz Maciejewski,
wójt Kazimierza Biskupiego

W ramach pierwszej puli środków otrzymaliśmy 849 tys. zł, co pozwoli zastąpić wkład własny dla przebudowy ulicy Południowej w miejscowości Bielawy. Ta inwestycja jest już dofinansowana także z Funduszu Dróg Samorządowych. Tak duże wsparcie funduszy rządowych zdecydowanie polepszy sytuację budżetową gminy i zniweluje straty gospodarcze wywołane epidemią COVID-19.

Są środki na oczyszczalnię ścieków w Powidzu

Oczyszczalnia ścieków w gminie Powidz uzyska dofinansowanie z budżetu państwa w łącznej kwocie 11,9 mln zł. Inwestycja w miejscowości Ługi ma być realizowana w latach 2021-2023, a jej całkowity szacunkowy koszt realizacji ma wynieść 14,9 mln zł.

Dofinansowanie z budżetu państwa stanowi 80 proc. planowanych kosztów. Budowa oczyszczalni ma charakter strategiczny, a jej realizacja jest niezbędna dla rozwoju obszarów wojaskowych. - Inwestycja ograniczy również negatywne oddziaływanie na środowisko i wpłynie niewątpliwie na wzrost zainteresowania wypoczynkiem na terenie Powidzkiego Parku Krajo-
brazowego – tłumaczy wójt Powidza Jakub Gwit. wuw

Otwarcie sali gimnastycznej w Parzynie

- Tak jak najlepszy napastnik potrzebuje pomocnika, tak nasza młodzież potrzebuje wsparcia poprzez infrastrukturę sportową – napisał w liście okolicznościowym z okazji otwarcia nowej sali gimnastycznej w Parzynie premier Mateusz Morawiecki.

Do szkoły podstawowej w Parzynie, przy której powstała sala gimnastyczna, uczęszcza 140 uczniów. Inwestycja poprawi warunki do prowadzenia zajęć z wychowania fizycznego, a także organizacji okolicznościowych uroczystości.

ts

Gośćmi uroczystości byli minister rodziny, pracy i polityki społecznej Marlena Małag oraz wojewoda wielkopolski Łukasz Mikołajczyk.

Ogólnopolskie dożynki w

Tym razem w Wielkopolsce odbyło się Ogólnopolskie Święto „Wdzięczni Polskiej Wsi”. Przy Sanktuarium Maryjnym na Półku pod Bralinem spotkali się rolnicy, przedstawiciele kół gospodyń, rodziny i samorządowcy. Inicjatorem trzeciego już spotkania z rolnikami był premier Mateusz Morawiecki.

Przed sanktuarium stały wieńce przygotowane przez wielkopolskie powiaty. Oddalone od Bralina o 2 km miejsce to perła drewnianej architektury sakralnej. Kościół powstał w 1711 roku i do dziś zachował swój niepowtarzalny charakter centrum pielgrzymkowego oraz odpustowego. Mszę świętą, która rozpoczęła uroczystość, celebrował arcybiskup Stanisław Gądecki.

Korowód dożynkowy spod wrót kościoła prowadziła Gminna Orkiestra Dęta przy OSP w Czajkowie wraz z tancerzami niosącymi wieńce. Ten symbol udanych zbiorów tradycyjnie składa się ze zbóż, owoców i kwiatów właściwych dla miejsca, z którego pochodzi. Po poświęceniu podczas mszy dożynkowej przenosi się go na miejsce głównych uroczystości.

Obrzęd dożynkowy podczas święta plonów pod Bralinem zaprezentował Zespół Tańca Ludowego Politechniki Poznańskiej „Poligrodzianie”. Tancerze przedstawili zwyczaje i pieśni rolników związane z tradycyjnym końcem zbiorów. Zespół wystąpił w strojach szamotulskich, bąmberskich i z okolic Krobi.

KPRM

Głównym celem święta było podziękowanie za wymagającą, a w tym roku wyjątkowo utrudnioną pracę rolników – Dziękuję za to dzisiejsze święto, tutaj z południa Wielkopolski, które niech rozbrzmiewa i niech daje sygnał całej Polsce, jak polska wieś jest dla nas, dla wszystkich Polaków ważna, jakim jest fundamentem – mówił podczas otwarcia dożynek prezes rady ministrów Mateusz Morawiecki. – Mamy dziś szczególny powód, żeby podziękować wszystkim rolnikom i całej polskiej wsi. Polska wieś zawsze była bastionem polskości i prostego moralnego prawa – dodał. Okolicznościowy list z okazji rolniczego święta skierował także prezes Prawa i Sprawiedliwości Jarosław Kaczyński. Jego treść odczytał minister Jan Dziędziczak.

Wszystkich uczestników święta plonów powitał wojewoda wielkopolski Łukasz Mikołajczyk. – To wielka duma i wyróżnienie, że tegoroczne III Ogólnopolskie Święto „Wdzięczni Polskiej Wsi” obchodzimy na pięknej wielkopolskiej ziemi. Na ziemi, na której tradycja przeplata się z nowoczesnością, a gospodarność i solidność są wartościami wpajającymi od najmłodszych lat. Nie będę ukrywał emocji. Jestem dumny i szczęśliwy, że tak ważne dla wielkopolskiej wsi wydarzenie możemy obchodzić w towarzystwie znakomitych gości – mówił wojewoda.

Wielkopolskich rolników reprezentowało 41 gospodarzy ze wszystkich powiatów. Odebrali oni z rąk ministra rolnictwa i rozwoju wsi Jana Krzysztofa Ardanowskiego odznaki „Zasłużony dla Rolnictwa”. To wyróżnienie przyznawane za osiągnięcia w dziedzinie rolnictwa, rozwoju wsi i rynków rolnych. Wśród odznaczonych obok młodych rolników, hodowców i sadowników znaleźli się też gospodarze z wieloletnim doświadczeniem, którzy całe życie związali z pracą w rolnictwie.

Rolnicze święto było okazją do przekazania promes w ramach programu „Sportowa Polska”. Wartość najbliższych inwestycji dla mieszkańców południowej Wielkopolski to blisko 11 mln zł. Promesy wręczyła wraz z premierem minister sportu Danuta Dmowska-Andrzejuk. Program zapewnia wsparcie inwestycji dotyczących obiektów sportowych. Dzięki dofinansowaniu powstanie hala sportowa w Wilkowicach, boisko w Kaliszowicach Kaliskich oraz kryte lodowisko w gminie Kępno. Fundusze umożliwią też modernizację kompleksu sportowego na krotoszyńskim Błoniu i w Sowinie Błotnej.

Wyróżnienia za codzienne działanie na rzecz rodzin „Meritis pro Familia” wręczyła minister rodziny, pracy i polityki społecznej Marlena Małag.

Świętująca aktywna wielkopolska wieś to także, lokalne grupy wsparcia, sołectwa, hufce ochotniczej straży pożarnej, ale też koła gospo-

KPRM

Wielkopolsce

dyń. Te ostatnie odebrały z rąk premiera medale 100-lecia Odzyskania Niepodległości za pielęgnowanie polskiej tradycji. Nagrody otrzymały koła reprezentujące: Kobylec, Kiszewo, Lutom, Dzierżążenka, Podstolice, Imielno, Czempisz-Zalesną, Michałów Drugi, Mikorzyn, Grębanin, Wierzbo, Korytnicę, Kuczków, Koźminiec, Panienkę, Łobzowiec, Biedki, Lutogńew, Doruchów i Kaliszkowice Kaliskie.

Koła gospodyń i lokalni twórcy prezentowali też lokalną żywność i ludowe rękodzieło, a zespoły folklorystyczne – ludowe tańce i obrzędy.

Facebook - A. Możdżanowska

Mosty na Noteci i Warcie

Ogłoszony w ubiegłym roku rządowy program „Mosty dla regionów” nabiera tempa. We wrześniu wojewoda Łukasz Mikołajczyk podpisał umowy na wykonanie dokumentacji projektowej przepraw na Noteci i Warcie.

Podpisane umowy w ramach programu „Mosty dla regionów” opiewają na kwotę 4 mln 480 tys. zł. Środki mają pokryć opracowanie dokumentacji niezbędnej do uzyskania decyzji pozwalających na budowę mostów. Samorząd województwa wielkopolskiego otrzymał 2 mln zł na przygotowanie dokumentacji dla mostu na Noteci wraz z dojazdami w nowym przebiegu drogi wojewódzkiej nr 153 w Ciszewie. Kolejne dwie umowy na łączną kwotę ponad 2 mln zł wojewoda podpisał z powiatem poznańskim. Inwestycja związana jest z budową mostu nad Wartą w ciągu projektowanej drogi powiatowej Luboń – Czapury od drogi wojewódzkiej nr 430 do drogi powiatowej nr 2460P. Inwestycja połączy gminę Mosina z gminą Luboń. Na przeprawie mostowej o długości 213 m i szerokości 15,95 m, oprócz jezdni i chodników, powstanie ścieżka rowerowa. Inwestycja przewiduje budowę przystanków oraz pętli autobusowej.

Równie obiecująco wyglądają przygotowania do budowy mostu w powiecie konińskim. Samorząd powiatowy zawarł z wojewodą umowę na przygotowanie dokumentacji dla przeprawy mostowej przez Wartę w Biechowach oraz niezbędnych dróg dojazdowych. W tym przypadku kwota dofinansowania wyniosła 400 tys. zł.

ts

Nowa informacyjna infolinia paszportowa

Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu uruchomił nową infolinię paszportową dostępną pod numerem tel. (61) 854 19 99.

Informacje na temat procedur paszportowych, w tym opłat i dokumentów wymaganych przy składaniu wniosku o wydanie paszportu oraz stanu realizacji złożonych wniosków, uzyskać można w dni robocze w godzinach od 8.30 do 15.00. Co ważne, infolinia ta nie służy do telefonicznej rezerwacji wizyt paszportowych w okresie obowiązywania stanu epidemii koronawirusa w Polsce. Wykaz numerów, pod którymi można rezerwować wizyty, dostępny jest na oficjalnej stronie internetowej urzędu www.poznan.uw.gov.pl – w menu głównym należy wybrać „Sprawy”, a następnie link „Paszporty”.

jm

Rok na pełnych obrotach

rozmowa kwartału

Wielkopolska szykuje się do okresu jesienno-zimowego, któremu towarzyszy zwiększona zachorowalność na gripę. Równocześnie samorządy planują wydatki na kolejne lata, a pomaga im w tym nowy rządowy fundusz, którego celem jest utrzymanie dynamiki inwestycyjnej w samorządach. O to, jak ocenia ostatnie miesiące i co nas czeka w najbliższej przyszłości, zapytaliśmy wojewodę wielkopolskiego Łukasza Mikołajczyka.

Od marca do października przeszliśmy długą drogę z koronawirusem. Zatrzymanie gospodarki, następnie poluzowanie obostrzeń, okres wakacyjny, a teraz na horyzoncie sezon jesienno-zimowy, czyli grypy. Jak z perspektywy wojewody można ocenić pół roku walki z koronawirusem?

Do tej pory od marca 2020 r. podjęliśmy szereg działań, których celem było zmniejszenie liczby zachorowań i zabezpieczenie opieki medycznej. Przeszliśmy od znacznych restrykcji do ich częściowego poluzowania. Obecnie w razie wystąpienia ognisk tworzone są strefy żółta i czerwona w określonych powiatach. Dziś na mapie naszego województwa obserwujemy bardzo punktowe występowanie koronawirusa. Ostatnie miesiące to również wzmożony czas akcji drive-thru, która niezwykle nam pomogła w wykrywaniu osób zakażonych, np. w dużych zakładach produkcyjnych. Bez wsparcia WOT-u byłoby to niemożliwe, dlatego serdecznie dziękuję za te działania żołnierzom, którzy prowadzili badania w ponad 40 punktach na terenie Wielkopolski – tam, gdzie tych zakażeń było najwięcej. Szczegółowe podziękowania kieruję również na ręce pracowników szpitali i stacji sanitarno-epidemiologicznych. Nie boję się powiedzieć, że to bohaterowie 2020 roku.

COVID-19 jednak nie ustępuje. W codziennych raportach nie zauważamy wyraźnych tendencji spadkowych.

Mieliśmy okres, kiedy tych zakażeń było kilkanaście dziennie, jednak obserwujemy, że poluzowanie obostrzeń jest traktowane przez część społeczeństwa jako całkowita rezygnacja z używania masek czy środków do dezynfekcji. I niestety brak np. zasad dystansu społecznego, brak maseczek, odpowiedniej dezynfekcji, duża rotacja osób sprawiają, że większość nowych zakażeń koronawirusem pochodzi z zakładów pracy, domów opieki, placówek ochrony zdrowia, weseł i uroczystości rodzinnych.

Czy Wielkopolska jest przygotowana na ewentualny wzrost zakażeń w sezonie jesienno-zimowym?

Strategia na ten okres jest wypracowana. Szpitale zostały podzielone na poziomy. W ramach pierwszego poziomu przyjmowani będą pacjenci z podejrzeniem zakażenia koronawirusem, którzy na przygotowanych łózkach obserwacyjnych mogą czekać na wynik testu. Jeśli test okaże się pozytywny, a konieczne będzie leczenie szpitalne, taki pacjent zostanie skierowany do placówki drugiego poziomu ze specjalnymi oddziałami zakaźnymi przygotowanymi pod COVID-19. Poziom trzeci to szpitale

„ Z dużym entuzjazmem mogę powiedzieć, że na początku września na konta wielkopolskich samorządów wpłynęło aż 526 mln zł. ”

wielospecjalistyczne, które znamy pod nazwą jednoimiennych. Są one przeznaczone dla osób, które wymagają wielospecjalistycznego leczenia i trudno przechodzą wirusa. Oczywiście w ramach systemu nadal funkcjonuje izolatatorium, które mieści się w Poznaniu.

W okresie kampanii wyborczej niektórzy samorządowcy odmawiali przyjmowania czeków w ramach Rządowego Funduszu Inwestycji Lokalnych. Powoływali się na brak podstawy prawnej do wypłacania pieniędzy. Co się zmieniło od tego czasu?

To były sporadyczne przypadki, które zostały zweryfikowane przez rzeczywistość. Demonstracyjne odmawianie dla rozgłosu z jednej strony, z drugiej ciche złożenie wniosku o pieniądze. Dodam, że nie było w Wielkopolsce samorządowca, który by nie złożył wniosku. Środki dostali wszyscy. Wygrał zdrowy rozsądek i interes mieszkańców, bo rządowe wsparcie naprawdę poprawi sytuację

gmin i powiatów, pozwoli utrzymać dynamikę inwestycyjną. Z dużym entuzjazmem mogę powiedzieć, że na początku września na konta wielkopolskich samorządów wpłynęło aż 526 mln zł.

Jakie są główne potrzeby inwestycyjne w wielkopolskich gminach i powiatach?

Najczęściej są to drogi, ale także np. budowa czy przebudowa budynków na cele publiczne. Tych potrzeb jest wiele i przyznam, że jestem zaskoczony skalą zainteresowania funduszem. Do 30 września samorządowcy mogli składać wnioski w ramach drugiego naboru i zgłosili wiele ciekawych projektów. Jak sami mówią, są to inwestycje, które na realizację czekałyby latami, a fundusz stworzony przez premiera Mateusza Morawieckiego jest dla nich szansą.

Dla wojewody współpraca z samorządami to podstawowy element codziennych działań, choćby w kwestiach związanych z nadzorem. Jak wyglądają relacje pomiędzy administracją rządową a samorządową z perspektywy województwa?

Byłem niemal w każdym zakątku Wielkopolski, rozmawiałem z samorządowcami z komitetów lokalnych, ale i z przedstawicielami różnych partii politycznych. Nigdy nie odczułem niechęci czy złego nastawienia. Możemy mieć inne zdanie w pewnych sprawach, ale jesteśmy ludźmi żyjącymi obok siebie, którzy w sercach mają interes Wielkopolan. I jeśli kierujemy się sercem i dobrymi intencjami, to naszym wspólnym zadaniem jest dbanie o te wzajemne relacje. Dla mnie to niezwykle miłe, kiedy przedstawiciele partii ideowo dalekich

ode mnie chwalą rządowy Fundusz Dróg Samorządowych. Mówią, że to jeden z najlepszych programów rządowych po 1989 roku.

Wielkopolska jest województwem, które na gospodarczej mapie Polski wygląda bardzo korzystnie. Czy jednak nie jest to podejście złudne, które sprawia, że nie dostrzegamy pewnych problemów?

Nadal musimy pracować nad zrównoważonym rozwojem całego województwa. Niestety są gminy i powiaty biedniejsze, które na przykład rezygnują ze starania się o dofinansowania, bo nie mają środków na wkład własny. Są miejsca, w których nadal funkcjonują tak zwane białe plamy komunikacyjne czy zauważamy wyższe bezrobocie niż w innych częściach regionu. Na te problemy poszukujemy recept, stąd m.in. rządowe programy dofinansowujące budowę dróg czy przewozy autobusowe. We wrześniu byłem na otwarciu jednej z dróg w powiecie międzychodzkiem. Przyszło tam kilkudziesięciu mieszkańców, którzy wspominali, że czekali na przebudowę drogi 50 lat. Nadrabianie zaległości infrastrukturalnych to podstawowy element zrównoważonego rozwoju i polityki rządu Zjednoczonej Prawicy.

Na koniec nieco przewrotnie. W listopadzie mija rok od objęcia przez pana funkcji wojewody wielkopolskiego. Czy zdecydowałby się pan na to ponownie?

Ani przez jeden dzień nie zwątpiłem w tę decyzję. Może dlatego, że od pierwszego dnia nie było na to czasu (śmiech). To praca w trybie całodobowym przez siedem dni w tygodniu. Ale to służba, która daje ogromną satysfakcję i wiele nowych doświadczeń.

Trwa powszechny spis rolny

Na terenie Wielkopolski i całego kraju od 1 września trwa obowiązkowy Powszechny Spis Rolny 2020. Do końca listopada wezmą w nim udział wszyscy użytkownicy gospodarstw rolnych. Od 1 października w teren ruszą rachmistrze spisowi, ale już teraz można samodzielnie przekazać wszystkie dane przez Internet.

Zbierane informacje od rolników indywidualnych, firm i organizacji mają duże znaczenie między innymi dla instytucji wspierających rolnictwo i tereny wiejskie. Informacje opracowywane są też na potrzeby Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej, w tym podziału środków unijnych. To jednak przede wszystkim jedyne badanie rolne, które pozwala na udostępnianie informacji na poziomie gminy. Dane posłużą też samym rolnikom, którzy dzięki zebranych statystykom lepiej zaplanują swą działalność i określą kierunki rozwoju. Użytkownicy gospodarstw rolnych będą mogli sprawdzić, w których obszarach konkurencja jest już zbyt duża, a w których oferta producentów wciąż niewystarczająca w stosunku do zapotrzebowania rynku.

Jak się spisać?

Podstawową formą udziału w badaniu jest samodzielne spisanie się przez Internet. Polega ono na odpowiadaniu na pytania poprzez aplikację internetową dostępną pod adresem: spisrolny.gov.pl. Aplikacja jest dostosowana do różnych typów urządzeń, w tym także do tabletów i telefonów komórkowych.

Po wejściu na stronę należy wybrać opcję „weź udział w spisie rolnym”, a następnie:

Jakie dane są zbierane?

W spisie rolnym zbierane są dane, dotyczące m.in.: osoby kierującej gospodarstwem, własności użytków rolnych, produkcji ekologicznej, rodzaju użytkowanych gruntów, powierzchni zasiewów, powierzchni nawadnianej, zużycia nawozów, liczebności stada zwierząt gospodarskich, rodzaju budynków gospodarskich oraz liczby i rodzaju maszyn czy urządzeń rolniczych, a także wkładu pracy w gospodarstwo rolne użytkownika, członków rodziny oraz pracowników najemnych. W badaniu zbierane są dane według stanu na dzień 1 czerwca 2020 r., nie w dniu dokonywania spisu. Badanie, które przeprowadza Główny Urząd Statystyczny, odbywa się raz na 10 lat.

wskazać, czy prowadzi się gospodarstwo jako osoba fizyczna, czy jako firma lub organizacja – od tego zależy sposób logowania.

Użytkownik gospodarstwa indywidualnego może się zalogować, podając swój PESEL oraz numer gospodarstwa rolnego z listu informacyjnego Prezesa GUS lub numer identyfikacyjny w ewidencji producentów ARIMR. To użytkownik sam decyduje, który z numerów identyfikacyjnych wykorzysta. Można też skorzystać z: Profilu Zaufanego, e-dowodu lub kont niektórych banków. Firmy lub organizacje wykorzystują do logowania w aplikacji spisu swój identyfikator i hasło z portalu sprawozdawczego GUS.

Dla rolników, którzy nie posiadają dostępu do Internetu, urzędy gmin organizują darmowe punkty do samospisu. Dostępna jest także infolinia pod nr. 22 279 99 99 (wew. 1) pm

WNIOSKI O OSZACOWANIE STRAT SPowodowanych PRZESUSZĄ PRODUCENCI ROLNI MOGĄ SKŁADAĆ DO 15 PAŹDZIERNIKA ZA POMOCĄ APLIKACJI

Sytuacja suszowa

Urodzaj w rolnictwie jest mocno związany z warunkami atmosferycznymi. W ubiegłych latach z powodu długotrwałej niskiej wilgotności gleby ucierpiało wiele upraw, a Wielkopolska nieodmiennie pozostaje jednym z najbardziej narażonych na suszę regionów w Polsce. Rolnicy, którzy chcą wnioskować o pomoc w związku ze szkodami suszowymi w tym roku po raz pierwszy korzystają ze specjalnej aplikacji.

Zbyt wysokie albo zbyt niskie temperatury, gradobicia czy niskie opady wpływają na jakość i wielkość plonów. Zgodnie z raportami w ostatnich miesiącach susza była mniej dotkliwa niż w roku ubiegłym, jednak nie ominęła upraw na terenie Wielkopolski. Straty wystąpiły głównie w zbożach ozimych, zbożach jarych, truskawkach, krzewach owocowych, kukurydzy na ziarno i na zielonkę.

Czym jest susza?

Zgodnie z definicją określoną w ustawie o ubezpieczeniach upraw rolnych i zwierząt gospodarskich, suszę rolniczą oznaczają szkody spowodowane wystąpieniem w dowolnym sześciodekadowym okresie od dnia 21 marca do dnia 30 września danego roku - klimatycznego bilansu wodnego poniżej określonej wartości dla poszczególnych gatunków lub grup roślin uprawnych oraz kategorii glebowych – wyjaśnia Zbigniew Król, zastępca Dyrektora Wydziału Infrastruktury i Rolnictwa w Wielkopolskim Urzędzie Wojewódzkim. Informacje

o obszarach, na których mogły wystąpić straty spowodowane suszą pochodzą między innymi z Systemu Monitorowania Suszy Rolniczej (SMSR). To specjalna usługa prowadzona przez Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa – Państwowy Instytut Badawczy w Puławach.

Jak zgłaszać szkody?

W tym roku rolnicy, którzy chcą zgłosić szkody spowodowane suszą zrobią to po raz pierwszy zgodnie z nowymi zasadami. Producenci rolni znajdą pod adresem internetowym aplikacje.gov.pl/app/susza/ specjalną aplikację publiczną. Za jej pomocą, korzystając z własnego Profilu Zaufanego, użytkownicy określają zakres i stopień strat spowodowanych przez suszę w uprawach rolnych w swoim gospodarstwie rolnym. Wprowadzenie aplikacji informatycznej usprawnia proces szacowania szkód i umożliwia automatyczną weryfikację zgłoszeń z zasięgiem suszy wyznaczonej na podstawie Klimatycznego Bilansu Wodnego i ustalonym poziomem strat w plonach.

Aplikacja automatycznie pozyskuje dane dotyczące struktury upraw w danym roku z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa oraz porównuje je z danymi IUNiG PIB w Puławach. Jeżeli szkody rolnicze spowodowane wystąpieniem suszy wynoszą powyżej 30 proc. średniej rocznej produkcji rolnej – aplikacja automatycznie generuje protokół. Producent rolny ma prawo do kilkukrotnego uzupełniania strat w poszczególnych uprawach. pm

Jak spisać się przez internet?

Wejść na stronę spisrolny.gov.pl

Zaloguj się do formularza jako:

Osoba fizyczna

Firma lub organizacja

Sposoby logowania dla osób fizycznych:

Numerem PESEL wraz z numerem gospodarstwa lub numerem producenta ARIMR

Login

Za pomocą Profilu Zaufanego, e-dowodu lub systemów informatycznych niektórych banków

POWSZECHNY SPIS ROLNY
1.09.–30.11.2020

GUS | PSR 2020

Wielkopolska a problem ASF

Wielkopolska ma największe pogłowienie świń oraz największą liczbę gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną w kraju. Szacuje się, że w Wielkopolsce hodowanych jest około 3,5 mln sztuk trzody chlewnej.

Wielkopolska posiada zatem olbrzymi potencjał przetwórczy świń. Nie dziwi więc, że walka z ASF toczy się o wysoką stawkę, a jej wynik może mieć duży wpływ na gospodarkę naszego kraju.

ASF w Wielkopolsce

W Wielkopolsce pierwszy przypadek chorego na ASF dzika został rozpoznany w grudniu ubiegłego roku na terenie powiatu wolsztyńskiego, w okolicach miejscowości Kębłowo,

niedaleko granicy z woj. lubuskim. – To najprawdopodobniej z lubuskiego chore na ASF dziki przemieściły się na teren Wielkopolski, stanowiąc źródło zakażenia kolejnych zdrowych dzików. Do 11 września br. ASF rozpoznano u 430 szt. dzików na terenie powiatów: wolsztyńskiego, grodzkiego i leszczyńskiego – mówi lek. wet. Tomasz Wielich, wojewódzki inspektor ds. zdrowia i ochrony zwierząt z Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w Poznaniu. Dopiero w tym roku Wielkopolska stała w obliczu zagrożenia, jakim było potwierdzenie przypadku wystąpienia wirusa w hodowli świń. Pierwsze ognisko ASF w województwie wielkopolskim stwierdzono 5 kwietnia na dużej fermie przemysłowej (10 000 szt. warchlaków) w Więckowicach na terenie

powiatu poznańskiego. Ferma ta była epizootycznie powiązana z fermą zarodową świń, należącą do tego samego przedsiębiorstwa w Niedoradzu na terenie woj. lubuskiego.

We wrześniu w Wielkopolsce stwierdzono łącznie 6 ognisk ASF w tym: 1 na terenie powiatu poznańskiego, 1 na terenie powiatu leszczyńskiego, 2 na terenie powiatu nowotomyskiego oraz 2 na terenie powiatu kaliskiego. Wszystkie ogniska były szybko i sprawnie zlikwidowane.

Jak się ustrzec ASF?

Jedynym sposobem zakażenia stada świń wirusem ASF jest wprowadzenie czynnika chorobotwórczego do stada. W Polsce jak dotychczas najważniejszym wekto-

rem szerzenia się ASF w populacji świń jest człowiek. Hodowcy stad trzody chlewnej powinni znać obowiązujące przepisy dotyczące zasad bioasekuracji oraz je stosować w gospodarstwach. Podstawowe wymogi obejmują m.in. karmienie świń paszą zabezpieczoną przed dostępem zwierząt wolno żyjących, zabezpieczenie budynku, w którym są utrzymywane świnię, przed dostępem zwierząt wolno żyjących oraz domowych, utrzymywanie świń w odrębnych, zamkniętych pomieszczeniach, w których są utrzymywane tylko świnię, mających oddzielne wejścia oraz niemających bezpośredniego przejścia do innych pomieszczeń, w których są utrzymywane inne zwierzęta kopytne. Wszelkie czynności związane z obsługą świń

Czym jest choroba Afrykańskiego Pomoru Świń i jakie niesie skutki?

Afrykański pomór świń (African swine fever – ASF) to groźna, nieuleczalna, wysoce zakaźna i zaraźliwa, wirusowa choroba świń oraz dzików. Jest niegroźna dla ludzi. Najczęstszym sposobem zakażenia zwierząt jest bezpośredni lub pośredni kontakt ze zwierzętami zakażonymi.

mogą być prowadzone wyłącznie przez osoby, które wykonują je tylko w danym gospodarstwie. Muszą one przed rozpoczęciem prac stosować środki higieny – myć i odkażać ręce oraz oczyszczać i odkażać obuwie.

ts

Wręczono Medale Stulecia Odzyskanej Niepodległości

19 zasłużonych dla Ojczyzny Wielkopolan odebrało Medale Stulecia Odzyskanej Niepodległości – odznaczenie nadawane przez prezydenta Andrzeja Dudę. Uroczystość odbyła się w sali Herbowej Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu.

Podczas uroczystości odznaczeni zostali kombatanci II wojny światowej, osoby działające na rzecz upamiętnienia Poznańskiego Czerwca 1956 roku oraz osoby zasłużone w propagowaniu pamięci żołnierzy wyklętych z terenu Wielkopolski.

Bohaterowie odznaczeni.

Wśród nich „Czarny Wilk”

Z rąk wojewody medal otrzymał między innymi zasłużony poznaniak, harcerz, wielki

patriota, wieloletni prezes Związku Więźniów Politycznych Okresu Stalinowskiego i przewodniczący Wojewódzkiej Rady Kombatanów i Osób Represjonowanych Zenon Wechmann. W swojej działalności konspiracyjnej znany jako „Czarny Wilk”. Prywatnie miłośnik gór oraz pieszych wędrówek.

Kto otrzymuje medal?

Ustanowiony dwa lata temu Medal Stulecia Odzyskanej Niepodległości jest nagrodą przyznaną na pamiątkę stulecia odrodzenia Państwa Polskiego obywatelom polskim, którzy przyczyniali się do budowania i wzmacniania suwerenności, niepodległości, kulturowej tożsamości i materialnej pomyślności Rzeczypospolitej.

ac

Kręcą w Wielkopolsce sceny z wojny polsko-bolszewickiej

Zespół filmowców z Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego, pracownicy Wielkopolskiego Muzeum Wojskowego i rekonstruktorzy nagrywają zdjęcia do interaktywnej aplikacji edukacyjnej „Wielkopoleanie w wojnie polsko-bolszewickiej 1920”.

Celem projektu jest zbudowanie interaktywnej prezentacji, w oparciu o innowacyjne technologie telewizji, nowych mediów i metod digitalizacji. Będą to elementy lekcji historii, które przeniosą odbiorcę-ucznia w samo centrum dramatycznych wydarzeń z roku 1920, do miejsc potyczek żołnierzy wielkopolskich na wschodzie. W projekcie spotyka się historia udziału wojsk wielkopolskich w wojnie polsko-bolszewickiej z najnowocześniejszymi technologiami informatycznymi.

Trwają prace nad zbudowaniem multimedialnej mapy miejsc i wydarzeń będących polem działań wojsk wielkopolskich w wojnie polsko-bolszewickiej 1919-1920, z podziałem na poszczególne epizody szlaku bojowego Poznańczyków. Ma to w ciekawy sposób przybliżyć uczniom historię udziału wojsk wielkopolskich w wydarzeniach kluczowych dla niepodległości

II Rzeczypospolitej. Pozwoli także popularyzować mało znane wydarzenia związane z obchodzonymi w roku 2020 rocznicami i stworzyć atrakcyjną propozycję włączenia ich do lekcji historii, wiedzy o społeczeństwie czy lekcji wychowawczych, jako elementów regionalnego dziedzictwa patriotycznego.

Pogodny wrzesień okazał się najlepszym momentem do kręcenia zdjęć – inscenizacji historycznych z udziałem rekonstruktorów.

jk

Wspólne czytanie opowieści o dwóch siostrach

Na początku września kolejny raz w całym kraju czytaliśmy wielkie dzieło literatury polskiej. „Balladyna” Juliusza Słowackiego zabrzmiała w blisko 3,2 tysiącach miejsc w ramach Narodowego Czytania – akcji popularyzacji piękna literatury i czytelnictwa.

W związku z ograniczeniami i obowiązkiem zachowania wyjątkowych środków ostrożności organizatorzy przenieśli wiele wydarzeń do Internetu. Dramat, który znamy z kanonu szkolnych lektur czytano w muzeach, bibliotekach, szkołach czy nawet szpitalach i zakładach karnych. Do akcji włączyli się lektorzy w 25 krajach. „Balladyna” zabrzmiała też w ukraińskim Krzemieńcu – miejscu urodzenia Juliusza Słowackiego. Historia konfliktu dwóch siostr powstała w 1834 roku. Jeśli ktoś chciałby zobaczyć, jak wygląda „Balladyna” napisana ręką samego autora, może obejrzeć rękopis na stronie internetowej Polona.pl. Podczas jednego z wydarzeń w ramach Narodowego Czytania w rolę bohaterów „Balladyny” wcielili się uczniowie z poznańskich szkół – Zespołu Szkół Mechanicznych i Liceum Ogólnokształcącego Mistrzostwa Sportowego. Wraz z zaproszonymi gośćmi przygotowali inscenizację w Sali Czerwonej w Pałacu Działyńskich w Poznaniu. Spektakl został nagrany przez Poznańskie Centrum Superkomputerowo-Sieciowe i był transmitowany w mediach społecznościowych.

Narodowe Czytanie to sposób na zachęcenie do czytelnictwa i świadome sięgnięcie po ważne lektury. Akcja organizowana jest przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej od 2012 r. Pierwszą wspólną lekturą był „Pan Tadeusz” Adama Mickiewicza.

NARODOWE CZYTANIE PODSUMOWANIE EDYCJI

2012	„Pan Tadeusz” Adama Mickiewicza
2013	dzieła Aleksandra Fredry
2014	„Lalka” Bolesława Prusa
2015	Trylogia Henryka Sienkiewicza
2016	„Quo vadis” Henryka Sienkiewicza
2017	„Wesele” Stanisława Wyspiańskiego
2018	„Przedwiośnie” Stefana Żeromskiego
2019	nowele polskie
2020	„Balladyna” Juliusza Słowackiego
2021	„Moralność Pani Dulskiej” Gabrieli Zapolskiej

„Balladyna” Adama Mickiewicza. W kolejnych latach czytaliśmy dzieła Aleksandra Fredry, Stefana Żeromskiego czy Henryka Sienkiewicza. Para Prezydencka, która objęła akcję swoim patronatem, ogłosiła już tekst, z którym zmierzmy się w jubileuszowej 10. edycji Narodowego Czytania w 2021 roku – będzie to „Moralność Pani Dulskiej” Gabrieli Zapolskiej.

Teksty czytane w ramach akcji oraz inne dzieła literackie można znaleźć za darmo na stronie internetowej wolnelektury.pl

pm

Zabytek Zadbany w Starej Wiśniewce

Kościół w Starej Wiśniewce to chluba nie tylko gminy Zakrzewo i powiatu złotowskiego, ale też całego kraju. Świątynia jako jedyna z Wielkopolski otrzymała wyróżnienie w kategorii Architektura i budownictwo drewniane.

Początki istnienia świątyni datowane są na 1647 r. Została wzniesiona przez właścicieli wsi z fundacji rodziny Grudzińskich. Po zniszczeniach wojennych z okresu potopu szwedzkiego została ona pod koniec XVII wieku odbudowana, a następnie w XVIII wieku przebudowana. To w tym czasie powstała między innymi wieża nad zachodnią partią nawy. Kościół po przebudowie konsekrowano i od 1762 roku nosi wezwanie św. Marcina Biskupa (pierwotnie pod wezwaniem Świętej Anny). Ciekawą architekturę świątyni uzupełniają przepiękne malowidła ścian i stropów wnętrza kościoła wykonane w technice klejowej.

Prace konserwatorskie

Niestety przez lata stan kościoła uległ znacznemu pogorszeniu. Przełom nastąpił w 2007 roku, kiedy po wydaniu przez pilską delegaturę

wojewódzkiego konserwatora zabytków pozwolenia na wykonanie prac ratowniczych przy świątyni, przystąpiono do jej konserwacji i odbudowy. W 2015 roku przeprowadzono remont wieży kościoła. W latach 2017-2019 wykonano pełną konserwację i restaurację barokowych polichromii wnętrza, przywracając świątyni oryginalną estetykę i wystrój. Konserwatorzy przywrócili także świetność zabytkowego ołtarza głównego, ołtarzy bocznych, ambony, chrzcielnic i konfesjonałów.

Ocalić od zapomnienia

– Opieka nad zabytkami niesie z sobą wiele zobowiązań i wyzwań. Nie sposób przeprowadzić robót budowlanych i konserwatorskich bez wcześniejszego przeprowadzenia prac badawczych, dzięki którym można właściwie rozpoznać wartości danego obiektu. Niejednokrotnie pojawia się też konieczność znalezienia nowej funkcji dla zabytku, która pozwoli nadać mu nowe życie, a jednocześnie pozostanie w zgodzie z pierwotnym autentycznym wy-

glądem i w harmonii z otoczeniem – podkreśla Bartosz Skaldawski, dyrektor Narodowego Instytutu Dziedzictwa.

Konkurs „Zabytek Zadbany” zorganizowany został po raz pierwszy w 1975 roku. Jest przeznaczony dla właścicieli, posiadaczy lub zarządców, a także wojewódzkich konserwatorów zabytków, kierowników delegatur wojewódzkich urzędów ochrony zabytków oraz konserwatorów samorządowych. Mogą w nim uczestniczyć obiekty wpisane do rejestru zabytków. ts

Nowy kurator oświaty

Nowym wielkopolskim kuratorem oświaty został Robert Gawel. Zastąpił na tym stanowisku Elżbietę Leszczyńską. Jest on absolwentem Wydziału Historycznego Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Od 1991 do 2014 roku pracował jako nauczyciel historii i wiedzy o społeczeństwie w Zespole Szkół Ekonomicznych w Gnieźnie. Jest nauczycielem dyplomowanym i weryfikatorem prac maturalnych OKE w Poznaniu. Ukończył studia podyplomowe w zakresie zarządzania oświatą. Od roku 2014 jako członek Zarządu Powiatu Gnieźnieńskiego kierował szkolnictwem na terenie powiatu. Jako senator RP IX kadencji pracował w Komisji Nauki, Edukacji i Sportu. Od lutego 2020

roku był zatrudniony w konińskiej delegaturze Kuratorium Oświaty w Poznaniu na stanowisku zastępcy dyrektora.

wuw

Rodzice i dzieci – partnerzy w cyfrowym świecie

Konferencję pod patronatem premiera 8 października br. rozpocznie się projekt „Rodzice i dzieci – partnerzy w cyfrowym świecie”. Jego celem jest dostarczenie pedagogom i nauczycielom wiedzy, umiejętności i narzędzi, które posłużą im we wspieraniu rodziców, uczniów i wychowanków.

Wyposażeni w materiały edukacyjne i scenariusze zajęć nauczyciele przeprowadzą następnie spotkania z rodzicami, podczas których wskażą im możliwości głębszego zrozumienia wirtualnej aktywności dzieci i ochrony przed zagrożeniami z niej płynącymi. Przewodniczący Wielkopolskiego Zespołu ds. Bezpieczeństwa Dzieci i Młodzieży wojewoda wielkopolski Łukasz Mikołajczyk wraz

z członkami zespołu chcą wspierać rodziców i nauczycieli w zapewnieniu bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży – w szczególności w cyberprzestrzeni. Dzięki akcji „Rodzice i dzieci – partnerzy w cyfrowym świecie” mają oni nauczyć się bezpiecznego korzystania z najnowszych technologii informacyjno-komunikacyjnych. Prelegentami konferencji są uznani naukowcy i terapeuci zajmujący się tematyką bezpieczeństwa w cyfrowym świecie – prof. Jacek Pyżalski z Wydziału Studiów Edukacyjnych UAM, ks. Marcin Marsollek – duszpasterz osób uzależnionych diecezji opolskiej, prof. Józef Bednarek i dr Anna Andrzejewska – naukowcy z Akademii Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie. jk

Zdalna szkoła Ile zyskali wielkopolscy uczniowie?

Ministerstwo Cyfryzacji wspólnie z Centrum Projektów Polska Cyfrowa realizuje program wspierający samorządy w zakupach sprzętu niezbędnego do nauczania zdalnego w związku z pandemią koronawirusa. Do Wielkopolski z pierwszej i drugiej puli „Zdalnej szkoły” trafił już sprzęt o łącznej wartości blisko 35,2 mln zł – 13 637 komputerów, 1017 tabletów i wiele innych akcesoriów niezbędnych w nauczaniu zdalnym.

Pierwsza edycja programu „Zdalna szkoła” to 18 mln zł wsparcia dla 257 wielkopolskich jednostek samorządu terytorialnego. – 100 proc. wniosków zostało poprawnie złożonych i rozpatrzonych pozytywnie. Wsparto łącznie 1161 szkół – informuje Karol Jakubowski, młodszy specjalista ds. informacyjno-promocyjnych w Centrum Projektów Polska Cyfrowa. Zakupiono 7290 laptopów i 636 tabletów dla najbardziej potrzebujących nauczycieli i uczniów.

Do 30 września trwała druga edycja programu rządowego wspierającego edukację zdalną. Każdy samorząd może otrzymać od 35 tys. do nawet 165 tys. zł rządowego wsparcia. Ze „Zdalnej szkoły+” wielkopolskim gminom i powiatom przyznano do tej pory 17 mln zł – do programu zgłosiło się 257 samorządów, przy czym do 22 września do dofinansowania wybrano

224 gminy lub powiaty. Wsparto uczniów i nauczycieli z łącznie 1006 placówek oświatowych. W ramach „mobilnych pracowni” zakupiono już 6025 laptopów i 381 tabletów, a także 322 komputery stacjonarne. – Samorządy w ramach „Zdalnej szkoły” otrzymują 100-procentowe dofinansowania na zakup sprzętu komputerowego umożliwiającego realizację zdalnych lekcji uczniom wykluczonym cyfrowo. Projekt ten jest odpowiedzią na obecną sytuację szkolnictwa, związaną z wprowadzeniem na obszarze Polski stanu epidemii. Zamknięcie placówek oświatowych na wiele tygodni ostatniego półrocza wymusiło nowe standardy prowadzenia zajęć edukacyjnych. Uczniowie, zamiast w szkolnych ławach, zasiadali przed monitorami komputerów w domach – wyjaśnia wicewojewoda wielkopolski Maciej Bieniek.

Przyznane środki gminy i powiaty mogą wydać nie tylko na laptopy, tablety, oprogramowanie, ale także na inne drobne akcesoria, na przykład zestawy do wideokonferencji czy mobilny dostęp do internetu. Warto podkreślić, że fundusze z naborów „Zdalna szkoła” i „Zdalna szkoła+” pochodzą ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa na lata 2014-2020.

jm

Wydawca: Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu
Al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań, NIP: 7781012911.
Siedziba redakcji: Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu, Al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań.
Redaktor naczelny: Mateusz Domagała;
Zastępca redaktora naczelnego: Joanna Klein, Zespół redakcyjny: Anna Czuchra, Paulina Mitrega, Joanna Kardasz, Tomasz Stube, Jakub Monierial, Aleksander Putz, Szczepan Pacholczyk
Dystrybucja: Aleksandra Krawczyk, Marek Piotrowski, Dawid Korzeniewski
W sprawach związanych z dystrybucją tel.: 61 854 10 82.
Kontakt do redakcji: czaswielkopolski@poznan.uw.gov.pl, tel.: 61 854 11 43.
Wydanie online: www.czaswielkopolski.poznan.uw.gov.pl
Opracowanie graficzne: AJG System Warszawa, Druk: Polska Press Sp. z o.o., Drukarnia Poznań

Otwarcie nowoczesnej krytej pływalni w Słupcy

Ostatniego dnia sierpnia otwarta została długo wyczekiwana miejska pływalnia w Słupcy. Gościem wydarzenia była między innymi wicewojewoda Aneta Niestrawska oraz przedstawiciele powiatu. Wartość inwestycji to 13,5 mln zł, z czego blisko 4 mln zł miasto otrzymało z ministerstwa sportu. Pływalnię odwiedziło już ponad 1000 osób.

To pierwsza ekologiczna pływalnia w Polsce
Słupska pływalnia jest pływalnią ekonomiczną i ekologiczną – zastosowano w niej system odzysku wód popłucznych, który umożliwia odzyskanie do 80 proc. ciepłej wody obiegowej

kierowanej pierwotnie do kanalizacji sanitarnej. Do dyspozycji odwiedzających jest basen pływacki z 6 torami, basen rekreacyjny do nauki pływania, jacuzzi oraz strefa saun. Dla osób niepełnosprawnych przygotowany jest podnośnik basenowy.

Godziny otwarcia

Pływalnia działa od poniedziałku do niedzieli w godzinach 7:00-21:00. Z pływalni może korzystać jednocześnie 100 osób. ac

KULINARIA

W Narodowe Święto Niepodległości na słodko i nie tylko

11 listopada to wyjątkowe święto w kalendarzu rocznic patriotycznych i wyjątkowa okazja do zasmakowania nie tylko rogalí, ale też gęsiny. Dawniej bywało, że gęsinę jadło się od 11 listopada do końca roku.

Aby sprostać tej kulinarnej tradycji, odszukaliśmy dla wszystkich naszych czytelników przepis na gęś duszoną z jabłkami. Ten oraz inne przepisy na udane potrawy można znaleźć w wydawnictwie „Kuchnia wielkopolska wczoraj i dziś czyli porady jak smacznie i tanio gotować zachowując tradycję i zdrowie” opublikowanym w 1996 roku nakładem Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej.

Smacznego!

Gęś duszona z jabłkami

Składniki:

½ gęsi,
1 łyżka smalcu gęsiego,
1 cebula,
sól, pieprz,
gałka muskatołowa,
cynamon

Przygotowanie:

Półkę sprawionej gęsi podzielić na kawałki, posolić, posypać lekko pieprzem i gałką muskatołową, osmażyć na smalcu razem z obraną i drobno posiekaną cebulką, podlać niewielką ilością wody i dusić na małym ogniu. Gdy mięso zmięknie, dodać obrane i pokrojone na ćwiartki jabłka oraz cynamon, jeszcze dusić przez chwilę. Podawać na półmisku kawałki gęsiny obłożone ćwiartkami jabłek, z pieczywem lub ziemniakami.

Sprawy
w urzędzie?

Zakupy
w galerii
handlowej?

Wizyta
w salonie
urody?

Film
w kinie?

pamiętaj
**zastanij
usta i nos**

gov.pl/koronawirus

KANCELARIA PREZESA
RADY MINISTRÓW